

Warszawa, dnia 22-10-2020 r.

MINISTER KLIMATU I ŚRODOWISKA

Michał Kurtyka

DPM-WEP.050.4.2020.AR
1324026.4122553.3290254

**Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Beniamina Godylę na 15. posiedzeniu Senatu w dniu 11 września 2020 r., skierowanym do Ministra Klimatu i Ministra Środowiska i przekazanym Ministrowi Klimatu przy piśmie z dnia 17 września 2020 r., znak: BPS-043-15-500-MK-20, dotyczącym wyjaśnienia sprawy występowania okresowych podwyższonych stężeń benzenu w Kędzierzynie-Koźlu, przekazuję poniżej stosowne informacje, z uwzględnieniem stanowiska przedstawionego w niniejszej sprawie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Ad 1. Czy Główny Inspektor Ochrony Środowiska zlecił w 2020 r. opolskim inspektorom ochrony środowiska przeprowadzanie kontroli zakładów znajdujących się w Kędzierzynie-Koźlu, które w swojej działalności wykorzystują benzen? A jeśli tak, to w jakich terminach oraz wobec jakich podmiotów?

Główny Inspektor Ochrony Środowiska (zwany dalej: „GIOŚ”) nie występował w 2020 r. do Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (zwanego dalej: „Opolskim WIOŚ”) z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli zakładów znajdujących się w Kędzierzynie-Koźlu, których działalność może wpływać na występowanie podwyższonych stężeń benzenu na stacjach monitoringu jakości powietrza. Do Opolskiego WIOŚ przekazany został natomiast anonimowy wniosek, przesłany pocztą elektroniczną, o podjęcie interwencji w sprawie uciążliwej emisji zanieczyszczeń do powietrza związanej z działalnością zakładu Petrochemia – Blachownia S.A. w Kędzierzynie-Koźlu, który wpłynął do GIOŚ w dniu 28 sierpnia 2020 r., za pośrednictwem Ministerstwa Klimatu. Przekazując ten wniosek GIOŚ poprosił o informacje o dokonanych ustaleniach kontroli tego zakładu i o ewentualnych podjętych działaniach pokontrolnych.

Ad 2 i 3. Jakie działania zostały podjęte od stycznia przez Opolski WIOŚ w celu rozwiązania problemu pików benzenu? Ile razy od stycznia 2020 r. do 10 września 2020 r. na terenie Kędzierzyna-Koźla były przeprowadzone kontrole w trybie interwencyjnym i jakie są ich efekty?

Opolski WIOŚ od wielu lat, w tym również w roku 2020, podejmuje szereg działań w związku z okresowo występującymi podwyższonymi stężeniami benzenu w powietrzu na terenie Kędzierzyna-

Koźla. Zakłady z terenu Zdieszowic i Kędzierzyna-Koźla produkujące lub przetwarzające w swej technologii benzen są pod stałym nadzorem Opolskiego WIOŚ. W przypadku stwierdzenia naruszenia warunków posiadanych pozwoleń lub przepisów ochrony środowiska Opolski WIOŚ stosuje sankcje przewidziane przepisami prawa.

W 2020 r. Opolski WIOŚ przeprowadził dotychczas kontrole w następujących zakładach:

- 1) ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Zdieszowicach, ul. Powstańców Śląskich 1, 47-220 Zdieszowice:
 - kontrola pozaplanowa na wniosek Opolskiego WIOŚ w związku z informacją Zakładu, dotycząca tymczasowego zatrzymania produkcji w części koksowni w Oddziale Zdieszowice tj. produkcji na bateriach koksowniczych nr 7 i nr 8,
 - kontrola pozaplanowa na wniosek Marszałka Województwa Opolskiego, dotycząca zmiany pozwolenia zintegrowanego;
- 2) Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Opolu, ul. Armii Krajowej 2, 45-071 Opole - kontrola pozaplanowa na wniosek Opolskiego WIOŚ, dotycząca awarii gazociągu koksowniczego. Kontrola wykazała naruszenia w zakresie ochrony powietrza (podejmowanie przez prowadzącego działalność niewystarczających działań zapobiegających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko), w związku z czym wydano zarządzenie pokontrolne;
- 3) DB Cargo Polska S.A., ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle - kontrola pozaplanowa na wniosek Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, dotycząca podejrzenia w zakresie przekazywania odpadów do nieuprawnionego podmiotu. Kontrola potwierdziła przekazywanie odpadów do nieuprawnionego podmiotu, w związku z czym zastosowano sankcję pouczenia.

Obecnie trwają kontrole w poniższych zakładach:

- 1) Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o., Oddział w Kędzierzynie-Koźlu, ul. Mostowa 30F, 47-223 Kędzierzyn - Koźle – kontrola pozaplanowa na wniosek;
- 2) IZOBUD Sp. z o.o., ul. Leśnia 4, 47-217 Łąki Kozielskie - kontrola planowa;
- 3) Petrochemia Blachownia Sp. z o.o., ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle - kontrola planowa.

Ponadto do końca roku 2020 r. Opolski WIOŚ przeprowadzi kontrole w następujących zakładach:

- 1) ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Zdieszowicach, ul. Powstańców Śląskich 1, 47-330 Zdieszowice;
- 2) DB Cargo Polska S.A., ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle;
- 3) Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Opolu, ul. Armii Krajowej 2, 45-071 Opole;
- 4) Ruetgers Poland Sp. z o.o., ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle;
- 5) TAMEH Polska Sp. z o.o. Zakład Wytwarzania Blachownia, ul. Energetyków 11, 47-225 Kędzierzyn-Koźle;
- 6) WARTER Sp. z o.o., ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle;
- 7) PCC Energetyka Blachownia, ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że w 2020 r. Opolski WIOŚ uczestniczył w spotkaniach organizowanych cyklicznie z inicjatywy władz miasta Kędzierzyn-Koźle (w dniach 20 stycznia i 21 września 2020 r.), których tematyka dotyczyła jakości powietrza na terenie miasta. Ponadto Opolski WIOŚ uczestniczył w spotkaniu zorganizowanym przez Ministerstwo Klimatu w dniu 3 marca 2020 r., dotyczącym rozpoczęcia prac przygotowawczych do uruchomienia projektu badawczego GIOŚ w celu ustalenia źródeł emisji wpływających na jakość powietrza w Kędzierzynie-Koźlu. W ramach tego

projektu, na wniosek GIOŚ, Opolski WIOŚ prowadzi kontrole Gmin graniczących z miastem Kędzierzyn-Koźle tj. Leśnica, Ujazd, Zdieszowice, Bierawa, Reńska Wieś oraz Cisek, jak również w samej Gminie Kędzierzyn-Koźle.

Ad 4. Według odpowiedzi uzyskanej z Ministerstwa Klimatu (pismo 03980200307475RPW/7934/2020 z dnia 24 lutego 2020), w grudniu 2019 r. 6 kontroli na terenie zakładów w Kędzierzynie-Koźlu zakończyło się stwierdzeniem naruszeń. Proszę o udzielenie szczegółowych informacji na ich temat.

4.1. Proszę o wskazanie podmiotów, w których podczas 6 kontroli w grudniu 2019 r. stwierdzono naruszenia.

4.2. Proszę o szczegółowe wyjaśnienie stwierdzonych przez Opolski WIOŚ nieprawidłowości i wskazanie, jakie konkretnie uchybienia stwierdzono w kontrolowanych zakładach.

4.3. Czy stwierdzenie naruszeń w którymkolwiek przypadku mogło mieć związek z wystąpieniem na terenie Kędzierzyna-Koźla tzw. pików benzenu?

4.4. W jakiej wysokości mandaty karne otrzymały kontrolowane podmioty w wymienionych przypadkach? Czy zostały wymierzone kary administracyjne?

W uzupełnieniu do informacji zawartych w cytowanym w pkt 4 oświadczenia piśmie Ministerstwa Klimatu z dnia 24 lutego 2020 r., poniżej przedstawiam wyjaśnienia odnośnie do kontroli zakładów w Kędzierzynie-Koźlu przeprowadzonych przez Opolskiego WIOŚ w 2019 r., w wyniku których stwierdzono uchybienia w zakresie ochrony środowiska, wraz z wyszczególnieniem naruszeń oraz opisem podjętych działań:

- 1) WARTER Sp. z o.o., ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle. Kontrola zakończona dnia 23 grudnia 2019 r. wykazała naruszenia posiadanego przez podmiot pozwolenia zintegrowanego, dotyczące przekroczenia dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza w następującym zakresie:
 - butan-1-ol o 0,025651 kg/h,
 - etylobenzen o 0,0073 kg/h,
 - ksylen o 0,006 kg/h,
 - 2-metylopropan-1-ol o 0,0003908 kg/h,
 - mezytylen o 0,0045366 kg/h,
 - fenol o 0,0002343 kg/h.

W związku z powyższym nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego (500 zł.), wydano zarządzenie pokontrolne oraz zostanie wszczęte postępowanie w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej;

- 2) DB Cargo Spedkol Sp. z o.o. Oddział w Kędzierzynie-Koźlu, ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle. Kontrola zakończona dnia 3 grudnia 2019 r. wykazała naruszenia posiadanego przez podmiot pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza (przekroczenie dopuszczonej wielkości emisji z instalacji objętej pozwoleniem na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza w 2018 r.). W związku z powyższym nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego (300 zł) oraz wydano zarządzenie pokontrolne;
- 3) RUETGERS Poland Sp. z o.o., ul. Szkolna 15, 47-225 Kędzierzyn-Koźle. Kontrola zakończona dnia 16 grudnia 2019 r. wykazała naruszenia w zakresie ochrony powietrza oraz gospodarki odpadami (brak oceny stanu technicznego urządzeń służących ochronie powietrza, brak pozwolenia na wytwarzanie odpadów). W związku z powyższym nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego (300 zł) oraz wydano zarządzenie pokontrolne;
- 4) TAMEH POLSKA Sp. z o.o., Al. J. Piłsudskiego 92/102B, 41-308 Dąbrowa Górnicza – Zakład Wytwarzania Błachownia, ul. Energetyków 11, 47-225 Kędzierzyn-Koźle. Kontrola zakończona dnia 31 grudnia 2019 r. wykazała naruszenia posiadanego przez podmiot

pozwolenia zintegrowanego w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza [przekroczenie dopuszczalnej wielkości emisji chlorowodoru w związku z eksploatacją instalacji IPPC (emisja ze zbiorników kwasu solnego), przekroczenie średniodobowych wartości stężeń emitowanego pyłu na emitorze E1 i E2, przekroczenie średnich jednogodzinnych stężeń substancji powyżej 200% standardów emisyjnych]. W związku z powyższym udzielono pouczenia, wydano zarządzenie pokontrolne oraz zostanie wszczęte postępowanie w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej;

5) ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Zdzeszowicach, ul. Powstańców Śląskich 1, 47-330 Zdzeszowice. Kontrola zakończona dnia 30 grudnia 2019 r. wykazała naruszenia przepisów prawa w zakresie ochrony powietrza (brak terminowego wpisu danych do Kart Urządzeń po kontrolach szczelności przeprowadzonych w 2019 r., niezapewnienie terminowego przeprowadzenia kontroli szczelności dla eksploatowanych urządzeń klimatyzacyjnych). W związku z powyższym zostanie wszczęte postępowanie w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej;

6) IZOBUD Sp. z o. o, ul. Leśna 4, 47-214 Łąki Kozielskie. Kontrola zakończona dnia 20 grudnia 2019 r. wykazała następujące naruszenia przepisów prawa w zakresie ochrony powietrza oraz gospodarki odpadami:

- brak przesłania Sprawozdania z wstępnych pomiarów emisji do powietrza ze źródeł stacjonarnych wykonywanych dla celów obszaru prawnie regulowanego z dnia 2 kwietnia 2019 r. z badań nr 025/19/E wykonanych przez ENVILAB-EKO Norbert Dąbrowski ul. Bp. Bernarda Bogedaina 3; 50-514 Wrocław w dniu 18 marca 2019 r.;
- naruszenie warunków określonych w pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza polegające na tym, iż w 2019 r. zużyto większą ilość: asfaltu D 160/220, poliestru, tkaniny szklanej, kopolimera SBS radialnego, posypki ziarnistej i piasku niż zostało to określone w punkcie II.1. pozwolenia;
- zakład jako zobowiązany do ewidencji odpadów w 2018 r. i 2019 r. wytwarzał odpady nie posiadając wpisu do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami (BDO) jako wytwórca odpadów;
- występowanie rozbieżności pomiędzy zapisami zawartymi w aktualnym pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza udzielonym decyzją Starosty Strzeleckiego z dnia 5 września 2018 r. znak ROŚ.6224.8.2018.KŁ oraz w projekcie budowlanym i decyzji środowiskowej, w zakresie dotyczącym ilości i wysokości emitorów;
- brak poinformowania Opolskiego WIOŚ o planowanym terminie oddania do użytkowania całości przedsięwzięcia zrealizowanego na podstawie decyzji Nr 345/13 udzielającej pozwolenia na budowę z dnia 15 października 2013 r. znak UA.6740.1.351.2013.BM1 (wraz z późniejszymi zmianami), zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na przebudowę i rozbudowę hali produkcyjnej w związku z uruchomieniem innowacyjnej linii produkcyjnej do produkcji pap tradycyjnych w miejsce zlikwidowanej starej linii oraz na budowę ekranu akustycznego w Łąkach Kozielskich przy ul. Leśnej 4.

W związku powyższymi naruszeniami nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego (500 zł.), wydano zarządzenie pokontrolne oraz zostanie wszczęte postępowanie w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej.

Ad 5. Czy są już znane częściowe wyniki projektu badawczego prowadzanego na terenie Kędzierzyna-Koźla przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, mającego ustalić źródło pochodzenia podwyższonych stężeń benzenu w powietrzu?

Na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle pomiary jakości powietrza realizowane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (zwanego dalej: „PMŚ”) na stacji automatycznej zlokalizowanej na Os. Piastów, przy ul. Bolesława Śmiałego. W 2020 r. badane są następujące zanieczyszczenia:

- metodą automatyczną: pył zawieszony PM10 i PM2,5, benzen, tlenek węgla, tlenek azotu, tlenki azotu, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki oraz ozon;
- metodą manualną: pył zawieszony PM2,5.

Dodatkowo prowadzone są pomiary benzenu metodą pasywną (z miesięcznym okresem uśredniania stężeń) w 4 punktach, zlokalizowanych przy ulicach: Skarbowej, Szkolnej, Ks. Opolskich oraz Kościuszki.

W dniu 5 marca 2020 r. GIOŚ rozpoczął na terenie Kędzierzyna-Koźła wykonywanie dodatkowych pomiarów jakości powietrza, w ramach projektu badawczego, za pomocą mobilnej stacji pomiarowej. Dodatkowa stacja realizuje pomiary w zakresie: benzenu, pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5.

Lokalizacja stacji PMŚ i badawczej przy ul. Szkolnej i ul. Broniewskiego w Kędzierzynie-Koźlu

Lokalizacja nr 1:

W dniach od 5 marca do 12 maja 2020 r. pomiary za pomocą stacji badawczej prowadzone były przy ul. Szkolnej.

Stężenie **benzenu** w rozpatrywanym okresie osiągnęło wyższe wartości na stacji PMŚ, niż na stacji badawczej znajdującej się w pobliżu Blachowni Holding S.A:

- wartość średnia wyniosła na stacji PMŚ – 3,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast na stacji badawczej – 2,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- wartość maksymalna 1-godzinna na stacji PMŚ osiągnęła 106,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 9 kwietnia o godz. 3:00), a na badawczej 50,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (25 kwietnia o godz. 4:00),
- terminy najwyższych stężeń benzenu na obu stacjach nie pokrywały się,

- liczba 1-godzinnych stężeń benzenu powyżej wartości 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na stacji PMS \acute{S} wystąpiła 31 razy, a na stacji badawczej – 7 razy.

W przypadku **pyłu PM10** wartości stężeń uzyskane na stacji badawczej przy ul. Szkolnej były wyższe niż na stacji PMS \acute{S} :

- wartość średnia wyniosła na stacji PMS \acute{S} – 25,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast na stacji badawczej – 34,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- wartość maksymalna 24-godzinna na stacji PMS \acute{S} wyniosła 52,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 27 marca), a na badawczej 76,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 28 marca),
- liczba dni z przekroczeniami wartości dobowej była znacznie wyższa na stacji badawczej, niż na stacji PMS \acute{S} i osiągnęła odpowiednio 10 dni z przekroczeniami i 1 dzień.

W przypadku stężeń **pyłu PM2,5** również odnotowano znacznie wyższe wartości na stacji badawczej, w porównaniu ze stacją monitoringową:

- wartość średnia wyniosła na stacji PMS \acute{S} – 17,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast na stacji badawczej – 27,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- wartość maksymalna 24-godzinna osiągnęła odpowiednio: na stacji PMS \acute{S} - 34,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 27 marca), na stacji badawczej - 59,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 28 marca).

Zestawienie wyników pomiarów uzyskanych w okresie od 5 marca 2020 r. do 12 maja 2020 r.

Okres pomiarowy 05.03.2020 r. – 12.05.2020 r.	Stacja PMS \acute{S}			Stacja badawcza		
	Benzen [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Benzen [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
stężenie średnie	3,1	25,5	17,6	2,0	34,8	27,5
stężenie max 1-godzinne	106,7 (09.04.20 3:00)	112,0 (05.03.20 4:00)	86,4 (05.03.20 4:00)	50,9 (25.04.20 4:00)	161,3 (28.04.20 20:00)	128,0 (04.04.20 23:00)
stężenie min 1-godzinne	0,1 (08.05.20 17:00)	1,1 (12.05.20 00:00)	0,8 (12.05.20 00:00)	0,08 (23.04.20 10:00)	0,9 (12.05.20 2:00)	0,9 (12.05.20 2:00)
stężenie max 24-godzinne	–	52,2 (27.03.20)	34,9 (27.03.20)	–	76,6 (28.03.20)	59,2 (28.03.20)
stężenie min 24-godzinne	–	6,5 (10.04.20)	4,3 (10.04.20)	–	7,3 (12.05.20)	5,9 (12.05.20)
Liczba dni z przekroczeniem PM10	–	1	–	–	10	–
Liczba stężeń 1-godzinnych benzenu powyżej wartości 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	31	–	–	7	–	–
Liczba stężeń 1-godzinnych benzenu powyżej wartości 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	15	–	–	1	–	–
Liczba stężeń 1-godzinnych benzenu powyżej wartości 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	5	–	–	0	–	–

Lokalizacja nr 2:

W lokalizacji przy ul. Broniewskiego pomiary są wykonywane od 21 maja 2020 r. do chwili obecnej. Poniższa analiza wyników pomiarów obejmuje okres od 21 maja do 16 września 2020 r.

Stężenie **benzenu** w rozpatrywanym okresie osiągnęło wyższą średnią wartość na stacji PMŚ, niż na stacji badawczej:

- wartość średnia wyniosła na stacji PMŚ – 2,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast na stacji badawczej – 2,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- wartość maksymalna 1-godzinna na stacji PMŚ osiągnęła 153,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 1 sierpnia o godz. 4:00), a na badawczej 296,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1 sierpnia o godz. 1:00),
- terminy najwyższych stężeń benzenu na obu stacjach w większości przypadków pokrywały się,
- liczba 1-godzinnych stężeń benzenu powyżej wartości 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na stacji PMŚ wystąpiła 65 razy, a na stacji badawczej – 26 razy.

Dla **pyłu PM10** wartości stężeń uzyskane na stacji badawczej są porównywalne z wynikami uzyskanymi na stacji PMŚ:

- wartość średnia wyniosła na stacji PMŚ – 19,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast na stacji badawczej – 19,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- najwyższe stężenie 24-godzinne wyniosło na stacji PMŚ - 42,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 8 sierpnia), a na stacji badawczej - 41,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 8 sierpnia),
- liczba dni z przekroczeniami wartości dobowej nie została odnotowana w badanym okresie.

Pomiary stężeń **pyłu PM2,5** osiągnęły wyższe wartości na stacji badawczej, w porównaniu ze stacją monitoringową:

- wartość średnia wyniosła na stacji PMŚ – 10,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, natomiast na stacji badawczej – 13,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
- wartość maksymalna 24-godzinna osiągnęła odpowiednio: na stacji badawczej - 29,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 8 sierpnia), a na stacji PMŚ - 24,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w dniu 9 sierpnia).

Zestawienie wyników pomiarów uzyskanych w okresie od 21 maja 2020 r. do 16 września 2020 r.

Okres pomiarowy 21.05.2020 r. – 16.09.2020 r.	Stacja PMŚ			Stacja badawcza		
	Benzen [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Benzen [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Pył PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
stężenie średnie	2,8	19,2	10,8	2,0	19,2	13,2
stężenie max 1-godzinne	153,4 (01.08.20 4:00)	81,3 (28.07.20 10:00)	45,8 (12.09.20 9:00)	296,0 (01.08.20 1:00)	95,0 (24.08.20 21:00)	81,3 (24.08.20 21:00)
stężenie min 1-godzinne	0,07 (12.07.20 12:00)	1,5 (31.08.20 10:00)	0,8 (31.08.20 10:00)	0,03 (05.09.20 19:00)	1,8 (31.08.20 11:00)	1,1 (31.08.20 10:00)
stężenie max 24-godzinne	–	42,0 (08.08.20)	24,2 (09.08.20)	–	41,4 (08.08.20)	29,3 (08.08.20)
stężenie max 24-godzinne	–	6,1 (02.09.20)	2,7 (27.08.20)	–	7,0 (02.09.20)	4,4 (27.08.20)
Liczba dni z przekroczeniem PM10	–	0	–	–	0	–
Liczba stężeń 1-godzinnych benzenu powyżej wartości 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	65	–	–	26	–	–
Liczba stężeń 1-godzinnych benzenu powyżej wartości 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	31	–	–	9	–	–
Liczba stężeń 1-godzinnych benzenu powyżej wartości 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	3	–	–	2	–	–

W celu identyfikacji potencjalnych przyczyn występowania krótkotrwałych epizodów wysokich stężeń benzenu GIOŚ zlecił Instytutowi Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowemu Instytutowi Badawczemu wykonanie kompleksowej analizy wpływu warunków meteorologicznych na stężenia zanieczyszczeń na obszarze miasta Kędzierzyn-Koźle. Analiza będzie obejmowała zarówno wyniki pomiarów jakości powietrza prowadzonych w roku 2020 jak i dane z lat 2015-2019. Raport, będący wynikiem przeprowadzonej analizy, zostanie wykonany do końca 2020 roku i zostanie opublikowany na portalu GIOŚ „Jakość powietrza”.

W dniach 28 maja i 21 września 2020 r. odbyły się spotkania podsumowujące wyniki badań przeprowadzonych za pomocą badawczej stacji pomiarowej w porównaniu z wynikami pomiarów prowadzonych na stacji PMŚ. Spotkanie pierwsze odbyło się w formie wideokonferencji, natomiast spotkanie kolejne, na zaproszenie Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, odbyło się w Młodzieżowym Domu Kultury w Kędzierzynie-Koźlu. Prezentacje GIOŚ wygłoszone podczas pierwszego ze spotkań są dostępne na portalu GIOŚ „Jakość powietrza” pod adresem: <http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/content/show/935>.

Ad 6. Zgodnie z udzieloną mi przez Ministerstwo Klimatu odpowiedzią (pismo 03980200307475RPW/7934/2020 z dnia 24 lutego 2020), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. normuje maksymalnie jednogodzinne stężenie benzenu w powietrzu na poziomie 30 µg/m³. W okresie od stycznia 2020 r. do 06 września 2020 r. norma 30 µg/m³ została przekroczona ponad 26 razy, osiągając nawet 106,7 µg/m³ w dniu 6 kwietnia, 153 µg/m³ w dniu 1 sierpnia oraz 131,9 µg/m³ w dniu 4 września. Wg udzielonej mi przez Ministerstwo Klimatu odpowiedzi, w przypadku stwierdzenia podwyższonych jednogodzinnych stężeń benzenu inspektorzy opolskiego WIOŚ przeprowadzają pomiary w okolicach zakładów zlokalizowanych w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szkolnej 15. W związku z tym proszę o udzielenie informacji na następujące pytania.

6.1. Czy w terminach wskazanych w przedstawionej tabeli, kiedy to w Kędzierzynie-Koźlu występowały piki benzenu, inspektorzy opolskiego WIOŚ dokonali pomiarów? Jakie były ich wyniki?

6.2. Czy inspektorzy opolskiego WIOŚ w każdym ze wskazanych w tabeli terminie wystosowali zapytania do firm potencjalnie związanych z emisją benzenu dotyczące udzielenia informacji o wystąpieniu w ich zakładach sytuacji nadzwyczajnych?

6.3. Czy któryś z zakładów, a jeśli tak, to który, we wskazanych terminach udzielił Opolskiemu WIOŚ informacji, że w jego przypadku wystąpiła sytuacja nadzwyczajna, która skutkowałą zwiększeniem poziomu emisji benzenu?

Na wstępie chciałbym wyjaśnić, że wartości odniesienia substancji (w tym benzenu) w powietrzu, określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 87), nie stanowią dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, czyli standardów jakości powietrza. Są one jednym z kryteriów dokonywania oceny oddziaływania instalacji (obiektów) na stan powietrza, określanym jako kryterium techniczne, stosowanym – zgodnie z art. 222 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Poś” - w razie braku standardów emisyjnych i dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu.

Jakość powietrza atmosferycznego jest natomiast oceniana, zgodnie z ustawą Poś, wyłącznie na podstawie kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031), w którym została ustalona wartość poziomu dopuszczalnego dla benzenu wynosząca 5 µg/m³, odnosząca się do roku kalendarzowego.

W związku z chwilowymi wysokimi stężeniami benzenu w powietrzu - tzw. „pikami” (dla „celów inspekcyjnych” przyjęto, że tzw. „pik” stężenia jednogodzinnego benzenu występuje, jeżeli stężenie to przekracza wartość 50 µg/m³) odnotowanymi na automatycznej stacji pomiarowej

zlokalizowanej przy ul. Bolesława Śmiałego na terenie osiedla Piastów w Kędzierzynie-Koźlu, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu (zwanego dalej: „WIOŚ w Opolu”) przeprowadzili kontrole interwencyjne tj. pomiary terenowe na obszarze Kędzierzyna-Koźła na terenie parku przemysłowego przy ul. Szkolnej 15, gdzie zlokalizowane są zakłady produkujące lub przetwarzające w swej technologii benzen. Pomiary te zostały wykonane w okresie od stycznia 2020 r. do 10 września 2020 r. w następujących dniach: 17 stycznia, 4 marca, 9 kwietnia, 24 kwietnia, 27 kwietnia, 29 lipca, 7 sierpnia, 28 sierpnia i 4 września. Pomiary zostały przeprowadzane przy wykorzystaniu sprzętu będącego na wyposażeniu WIOŚ w Opolu tj. mobilnego spektrometru RAPIDplus, analizatora gazów Dräger CMS oraz przenośnego detektora gazów TIGER. W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie wykryto benzenu lub jego stężenie było poniżej dolnego zakresu pomiarowego ww. urządzeń.

Ponadto w przypadku stwierdzenia tzw. „pików” benzenu na automatycznej stacji pomiarowej w Kędzierzynie-Koźlu kierowane są zapytania do zakładów potencjalnie związanych z emisją benzenu o udzielenie informacji o wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnych, które skutkowałyby zwiększoną jego emisją.

W załączeniu przekazuję tabelę dołączoną do oświadczenia senatora Beniamina Godyli, uzupełnioną o informacje o działaniach Opolskiego WIOŚ podejmowanych w związku z chwilowymi wysokimi stężeniami benzenu w powietrzu, tzw. „pikami” (stężenie jednogodzinne benzenu przekraczające $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$), odnotowanymi na automatycznej stacji pomiarowej zlokalizowanej przy ul. Bolesława Śmiałego w Kędzierzynie-Koźlu, oraz skorygowaną w zakresie danych dotyczących najwyższych wartości jednogodzinnych stężeń benzenu zarejestrowanych na tej stacji.

Z poważaniem

Michał Kurtyka
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Zał. 1 szt.

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM